

9.30 se vrši XXXI. redni občni zbor z
člajnim dnevnim redom, Starejšine
judno vabljen. — Odbor.

— **Srednješolsko združenje.** Jutri je pon-
jek točno ob 10.30 seja. Navzočnost re-
zorjev in ostalih tovarišev obvezna!

— **Novi ljubljanski spomeniki.** Ka-
r poročajo ljubljanski listi, bodo po-
stavili v parku pred sodno palačo tri
omenike in sicer kralju Petru, Mi-

TELESNA VZGOJA

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Uradno poročilo seje dne 21. 7.

Graja: Graja se T. V. L. A. radi slabe organizacije meetinga na igrišču Adria. Častno izjemo tvori g. Luin, kateremu se izreka zahvala.

Graja se g. Kras, ker je dovolil igrati dne 18. 7. izključnemu igralcu.

Kazni: odvzame se izkaznica igralcu Skilanu, ker S. D. Obzor, ni izpolnilo zahtevanih pogojev.

Potrdnje se sklep T. V. N. glede igralca Tomica, kateremu se kazen ne zmanjša. Isto velja za igralca Zerkja Ernesta (Adria).

Tekma Adria-Prosveta: Odobri se sklep T. V. N., da se retour tekma vrši na igrišču «Adria» in to zato, ker je Obzor dal forfait.

Koopitiranje: koopitira se v O. S. V. g. Sisti.

Lahkotiletski meeting v Kobaridu: Vzame se pod pokroviteljstvo meeting, ki ga priredi sportni pododsek «Audax» v Kobaridu.

Ponesrečenemu članu Veketu Virginiju (Obzor) želi S. U. skorajšnje okrevanje.

PROSVETA-ADRIA

Igrišče S. D. Adria — danes ob 5. uri popoldne

Nepotrebno je opisovati mizilno pričakovanje tega trenotka, ki je predmet nebroj stav. V resnici — danes se lahko reče, da je današnji izid skoro zagotovo in da morda to še ni finale. Poznamo Steblja, ki igra v četi Adria in vemo, da je famozno, poznano Salisido, ki bo brezdomno postal Della Valle modro-bele čete — vemo pa tudi, da je novi Kufersin v četi Prosvete, kar znači mnogo. Adria ima v sebi še Janoša, dobrega halfa. Zato je jutrajšji izid resnična zagotoba.

Pridite, da vidite rešitev iste!

Adria-Prosveta

Hazen — Finale

Igrišče S. D. Adria — danes ob 6.30 popoldne
Proglasitev pravke hazen! Kdo nam manjka? Koga naj ne zanima napredek v tem resnično našem, lepem ponosnem sportu? Vse, kar sportnega pri nas leži in gre, naj pride danes na igrišče.

Via Calvota — tramvaj št. 9, do Lloydovega stolpa, od tam čez most nad železnico!

M. D. Sparta — D. K. N. Tommaso

Danes ob 15. uri se vrši na igrišču S. D. Adria prijateljska nogometna tekma med Tommasom in agilno četo Sparte, ki pričena s tem novo sezono nogometnih tekem. Tommaso dobijo vse potrebno na igrišču. Naj pridejo vsi na sestanku dočleni.

Magdalena II-Rocci II

Danes ob 3 pop. odigrata omenjeni društvi na igrišču «Obzora» v Rocolu svojo drugo prijateljsko tekmo. Četi naj bodeta ob 2.30 na igrišču. — S. V.

S. D. Adria

Danes točno ob 4.20 naj bodo na igrišču naslednji igralci, ki naj se zgledajo pri podpisanih: Rupe-1 in II, Košta, Steblja, Sakisida, Golobci, Janos, Vrbec, Cesar, Briseček, Mahne, Stofla in Janko. Vse majice s seboj! — Voda.

Na igrišču sprejema prijave plavalcev in lahko-atletov komisar S. D. Adria.

Tekma v igri na kroglice ali balincanje

Dostikrat čitamo v «Edinosti» med darovi, da je ta ali oni sportnik približno gotov znesek v korist «S. D.», znano nam je tudi, da se pri vsaki bolj poznani gostilni v mestu in na deželi najhujšega igrišča na kroglice, kjer se ljudje nekoliko pozabavajo posebno ob nedeljah. Ni torej nobeno čudo, ako hočejo naši šentjakobčani tud balincati ter da pridijo celo tekmo v DKD. Gotovi smo, da bo ta tekma nekaj izvanrednega, nekaj tako privlačnega, da se je bati prevelikega navala. Pomisliti je, da se hoče okrog 20 takih sportnikov priboriti darila, ki se bodo razdelila na način, da bo dobil najboljši, srednje dober in lahko tudi najslabši igralec svojo porcijo. Tekma se začne neprekinjeno jutri ob 10. uri popoldne. Kdor se želi še vpisati, lahko to stori danes do 7. ure zvečer.

Iz tržaškega življenja

Požar uničil motorno jadrnico, nato-
vorjeno z bencinom in petrolejem

Ogromna škoda. — Dva pomorščaka
poškodovana.

Sinoči ob 18.30 je izbruhnil pri Sv. Soboti velik in nevaren požar, ki bi bil skoraj imel katastrofalne posledice. Ob pomoči predtamošnje čistilnice petroleja, kjer se nahajajo tudi ogromne zaloge bencina, je bila včeraj zasidrana motorna jadrnica «Maria Luigia» iz Pirana, na katero so tekmo dneva naložili kakih 90 ton bencina in petroleja tukajšnje delniške družbe «Benzin - Petroleum», ki ima svoj sedež na trgu Unita. Blago je bilo vkrcano na račun špedicijske firme Fuggini iz Porto Nogaro, kamor je tudi imelo bit prepeljano. Okoli 18.30, ko je bilo vkrcavanje blaga končano, je dal kapitan in solastnik jadrnice Nikolaj Trani, rodom iz Pirana, povelje za odhod. Dočim je Trani skočil na breg, da bi odvezal vrvi, s katerimi je bila ladja privezana k pomolu, se je 37-letni pomorščak Jurij Fonda, tudi iz Pirane, podal na zadnji del zadrnice, da bi spravil v tek motor. S tem namenom je mož — menda ker magnet pri motorju ni dobro deloval — zapalil vžgalico, da bi prižgal plin v cilindru. Toda komaj je to storil, je buknil v tesni kabini motorja velik plamen, ki je Fonda močno opeklo po obrazu in rokah. Širokok je komaj ugnel plamen, ki je v kabini na varno, ko je že bila vsa ladja v plamenih. Bliskoviti požar je presenetil tudi 17-letnega pomorščaka Marija Venier, ki se je tedaj nahajal na drugem koncu ladje; zapazil je nevarnost, je mladenič naglo skočil na pomol, a pri tem je padel tako nesrečno, da se je močno pobil po prsih in desni nogi.

Medtem ko sta bila pomorščaka po prvi pomoči, ki sta jo dobila od navzočih tov., prepeljana v mestno bolnišnico, se je požar na jadrnici razvijal z neznansko silo. Železni sodi bencina in petroleja so pokali z oglušajočim ropotom in curki goreče tekočine so brizgali daleč naokoli. Grozila je nevarnost, da se požar razširi na bližnja skladišča bencina in petroleja, kar bi brezdomno imelo nedogledne posledice. K sreči so kmalu prihiteli na lice mesta mestni gasilci pod vodstvom stotnika Sapunčiča, ki so odvrnili pretečo katastrofo s tem, da so odrinili gorečo jadrnico, ki jo seveda ni bilo več mogoče rešiti, od brega in preprečili, da se niso luže gorečega bencina razširile do skladišč. Razen neznesne vročine, ki je puhtela okrog ladje, je bilo delo gasilcev tudi silno nevarno, kajti sodi bencina in petroleja so se vedno pokali in trosili plamene daleč naokrog. Končno se je jadrnica potopila, tako da je le zgornji del mola iz vode. Radi gorečega bencina, ki je plaval na vodi v širini več sto kvadratnih metrov, se je zdelo, da morje gori. Prizor je bil veličasten in grozen obenem. Polagoma pa je začel požar pojemati in okoli 23. ure je vođa končno zmaga nad divjim elemen-

tom. Okoli 1. ure se se gasilci vrnili na postajo.

Na lice mesta so se podali zastopniki raznih oblasti, med njimi tudi namestnik pristaniškega poveljnika. Divji prizor požara je občudovala tudi množica radovednega občinstva.

Škoda, ki jo je povzročil požar, ni bila še natančno ugotovljena, a je brezdomno ogromna; baje znaša kakih 400.000 lir. Jadrnica je uničena, istotako ves dragoceni tovor. Vzroki požara niso še ugotovljeni. Zdi se, da je kak sod bencina pušal in hlapi lahko gorljive tekočine so se v hipu, ko je Fonda zapalil vžgalico, mahoma vžgali ter povzročili nesrečo. Jadrnica je bila last Tranija, Fonda in še nekega drugega pomorščaka.

Ponesrečena pomorščaka, ki sta bila — kakor smo omenili — prepeljana v mestno bolnišnico, bosta ozdravila, ako ne nastopijo kakke komplikacije, v dveh tednih.

Reko ji je odtrgalo.

V tovarni jute pri Sv. Andreju se je večeraj predpolodne pripetila grozna nesreča. 19-letna dinarica Ana Paplin, stanujoča v Skofijah št. 182, je pri delu prišla po nesreči z desno roko med zobasto kolesje prednjega stroja, ki ji je udaril grozno razsulo. Nesrečna dinarica je dobila prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, nato je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ji takoj odrezali poškodovani ud. Rečica je bila sprejeta v kirurški oddelk.

Iz tržaške pokrajine

NABREŽINA

(Šolska veselica). Kakor vsako leto, tako je tudi letos šolska mladina zaključila svoje leto z majhno prireditvijo. Prireditve so je vršila v dvorani kavarne. Na vzporedno so bile razne pesnice, deklamacije in šaljivi prizori. Moramo pa žal omeniti, da v celem programu ni bilo niti ene same točke slovenske. Gosp. didaktični ravnatelj, ki je celo prireditve aranziral, bi lahko pokazal malo več ozira do nas. Naši ljudje so se radi tega čutili užaljene, zato ni nič čudnega, če je bila udeležba z naše strani tako pičila.

(Sprememba Godbenega društva). Ze delj časa je krožil po vasi glas, da Godbeno društvo ne ostane več samostojno. Govorilo se je, da se priključi delavskemu fašistovskemu sindikatu, ali pa

da se spremeni v občinsko godbo. Resnica je pa bila pač ta, da se je ponudil tukajšnji fašjo, da bo izposloval za Godb. društvo stalno letno podporo od strani občine pod pogojem, da se Godb. društvo vpiše v sindikat. Še prej je pa omenil g. poteštati Bravedani predsednik društva, ali bi ne bilo umestno, ako bi se Godb. društvo spremenilo v občinsko godbo. Tako je imel odbor o tem vprašanju kar dva predloga. Odbor pa, videvši društvene in splošne razmere, se je odločil za predlog g. poteštata. Preteklo nedeljo se je vršil na občinski pisarni izredni občni zbor, ki je soglasno pritrdil predlogu odbora. Sprejeti so bili tudi razni predlogi za spremembo pravil. Stalni predsednik društva bo od sedaj naprej g. poteštati. Ostala mesta v odboru ostanejo kot dosedaj.

Upamo, da se bo Godbeno društvo še nadalje lepo razvijalo, da bo lahko v ponos naše občine.

Reška pokrajina

VELIKA BUKOVICA PRI IL. DISTRICTU

V nedeljo je bila pri nas šolska razstava, ki se je otvorila z malo šolsko veselico. Po iztrpanem sporedu je imela g. učiteljica Dvigan, ki je poučevala pri nas nekaj mesecev ženska ročna dela, lep govor, ki so ga stariši z zanimanjem poslušali. Opozarjala je stariše na zapuščenost mladino, kateri moramo nuditi pravo vzgojo in pouk v skladu z njenim jutrajšnjim poklicem, da bo pravočasno znala ceniti največji zaklad — zemljo. Pokazimo ji zarana resnico najlepšega življenja in bogastvo, do katerega more le temeljito poučeni. Tako bodo ostali trdni naši domovi, ki se danes tako naglo rušijo. — Sledilo je kmetijsko predavanje, pri katerem je bilo polno vaščanov. Radi so priznali, da so v kmetijstvu zaostali, kar se zelo maščuje v tej težki gospodarski krizi. Naša živina, hlevi, gnojilca, travniki, polja — vse kliče po umnih gospodarjih, za kar je treba pouka. Zelja kmetovalcev, da bi radi večkrat pristavovali takim predavanjem, je dokaz, da so dostopni dobrim naukom, za katere pa se jim ni mudila prilika. Gospod učitelj ni tega razumel in je vžgaljavo duševnost otroka v nepodno smer, ki ne more najti in tudi ni našla v ljudstvu odneva. Človeka bohi, ko zna v nadarjenih obrazih znake — dresure. Pridružujemo se g. učitelju in predavatelju: Ne likanja, našim otrokom je treba resničnega življenja!

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Toča tekem preteklega tedna
na Goriškem

Oni suhi prasketajoči ropot toče gane od vetra, ropot tako podoben daljnemu ropotu strojnice v strelskih jarkih je podvečer ter ponoči od torka na sredo metal v obup mirne Oslavce in Števerjance, dalje je potrl precej vasi okoli Tolmina in v baški dolini.

Ponovni curki toče v četrtek popoldne so napravili silno škodo po nekaterih vaseh sv. Jurjske občine. Volč, dalje so potokli posebno Lipo na Krasu, del komenskega, temniškega in vojčičkega polja. Tudi v skrajno zapadnih Brdih prav v doljenjski občini je dokončala svoje uničujoče delo po Hlevniku in tam naokoli.

Izdajanje potnih listov na goriški kvesturi.

V uradu za izdajanje potnih listov na goriški kvesturi se ne sprejemajo več stranke, ampak se mora vsak obračati po kakršni si koli informacije, pospešitve in drugo edino le na domača županstva.

Sicer se pa, kot smo slišali od raznih strani, ni izdal še od 13. t. m. sem nikak potni list.

Izvozni trg v Gorici 24. t. m.

Cene: Vajin 0.45—0.55, paradižniki 0.60—0.80, hruške 0.70—2.80, češnje 3.20—3.60, cimberji 0.50—0.80, jabolka 1.00—1.50, krompir 0.40.

Hrušk je prišla izredna količina na trg. Sodi se, da jih je bilo skoraj 100 kv. Ostajalo je le drobno, manj vredno blago. Lepo blago se je prodalo po dobrih cenah. Povpraševanje po boljših vrstah precejšnje. Živahna je bila tudi kupčija s vajinom; šel je skoraj ves v inozemstvo, ki zopet povprašuje po njem. — S krompirjem je vedno enako.

Kaj je s pristopom v federacijo trgovcev na Goriškem?

Stotine in stotine naših ljudi, prostih obrtnikov je dobilo te dni na Goriškem tiskan poziv trgovske trgovce, navedene po g. Gino Morassiju, da naj se vpišejo v goriško federacijo. Pravi nadalje dotični poziv, da bo moralo itak vsako podjetje kasneje plačevati prispevek zakonito priznanemu stanovskemu sindikatu, udruženju ne glede na to, ali bo vpisano ali pa ne.

Ker se je obrnilo silno mnogo ljudi pismenim in ustnim potom na naše tajništvo «Edinosti» v Gorici z vprašanjem, kaj pomenijo dotični tiskani pozivi ter ali so postavi prisiljeni vstopiti v federacijo trgovcev na Goriškem, predstojavcem po g. Gino Morassiju, odgovorjamo sledeče:

Postava z dne 3. aprila 1926, št. 563, ki ureja pravne odnose med delodajalci in njihovimi uslužbenci, ne določa, da mora kdo vstopiti v pravno priznana sindikalna udruženja. Postava določa v svojem petem členu le to, da pravno priznana sindikalna udruženja lahko nalože vsem vpisanim in nevpisanim letni prispevek za udruženje, in sicer delodajalcem znesek enodnevni mezd vseh uslužbencev. Od delavcev, umetnikov in uslužbencev pa lahko zahteva udruženje kot letni prispevek enodnevno plačo, oziroma enodnevni zaslužek.

Federacija trgovcev na Goriškem, načelovana po gosp. Gino Morassiju, ni dosedaj, kot nam je znano, pravno priznana sindikalno udruženje, ker še ni bila kot taka priznana po kraljevskem odloku in tudi njena pravila niso še bila priobčena v

uradnem listu kakor določa četrti člen postave.

Verjetno pa je, da bo kot tako priznano, ker so vsi izgledi taki, da ima vse tri potrebne predpogoje navedene v prvem členu postave.

Na vsak način pa zamoremo dati na razna vprašanja sledeči odgovor:

Nihče ni sedaj prisiljen, da vstopi v federacijo trgovcev na Goriškem, načelovano po g. Gino Morassiju. Tudi plačevati federaciji prispevke sedaj še ni prisiljen noben nevpisanec. Tudi v slučaju, da bo federacija priznana kot pravno sindikalno udruženje, ni nihče po postavi prisiljen vstopiti vanjo. Pač pa bo lahko takrat federacija trgovcev na Goriškem zahtevala i od nevpisancev letni prispevek kot od vpisancev.

Ker vpis v federacijo ni po postavi obvezen, bo pač merodajno pri posamezniku njegovo prepričanje, da li naj vstopi oziroma ostane izven federacije oziroma sindikalnega udruženja.

Posvetne razprave v Gorici.

Cimprič oporočilo

Nadaljuje se razprava proti Cimpriču Ludviku, oboževanemu, da je bil s črevljem po glavi svoja uca Jaga Antona in tako povzročil njegovo smrt.

Izvedujejo razne priče.

Ivančič Alojzij stane na bližnjem, kjer se je vršil dogodek. Ko je slišal besedice, je stopil iz hiše in videl Jaga s strgalom za krompir v roki. Cimprič ga je udaril dvakrat, trikrat s črevljem. Jug je izjavil nato: «Škoda, da te ne morem zabosti v srce!» Vrnila se je priča na to v domačo hišo, in ko je stopil Ivančič zopet ven, je videl, da je stari Jug še vedno sedel. Komaj na to se je onesvestil in padel s klopi na tla. Cimprič je bil pijan, ves rdeč ob obrazu, a se je še vedno držal na nogah.

Sovdat Viktor pove, kako se je vršil dogodek. Jug se je jezil rekoč, če bi imel le še enega kosca, pa bi lahko v enem dnevu končal košnjo na planini. S temi besedami je cikal na svoja nečaka, ki je prav tisti d napopal po vasi. Temu je bilo dovolj; pobral je čevljev in udaril uca po glavi in se odstranil. Sovdat je tudi videl, kako je padel stari Jug na tla, a temu ni pripisoval nobenega pomena, saj se je navadno vrgel Jug na tla in vstal, ko se mu je ponudil kozarec mošta. Trdi, da je bil tudi Jug nekoliko pijan.

Gabrijček Anton je videl Jaga že mrtvega. Pri dogodku ni bil navzoč.

Faletič Anton izjavlja, da je on s Sovdatom in neko žensko pomagal prenesti nezavestnega Jaga. Cimprič je bil pijan in se je zibal. Stari Jug je bil sitnež, je nadelgovat rad ljudi; ko ga je pomagal prenesti, je Jug krvavel, ker se je pri padcu udaril ob kamen, in sicer je krvavel na sencih.

Ivančič Josipina potrjuje, da se je pokojni Jug večkrat vrgel na tla. Ko je padel na tla, se je prenesel v sobo. Cimprič je bil pijan, stari Jug je bil pa znan daleč okrog kot prepirat. Radi takega njegovega svojstva ga je krčmar večkrat postavil na cesto.

Sturm Katerina izjavlja, da je popival Cimprič v njeni gostilni, obiskal je pa tudi druge. Jug je nadlegoval ljudi in sitnaril. Ni bil nikjer priljubljen.

Izvedenec zdravnik dr. Marangoni Josip, ki je raztešil pokojnega Jaga, je razširil svoje prvotno mnenje v tem smislu, da so lahko povzročili udarci s čevljev po glavi smrt, da je pa smrt lahko nastopila tudi radi padca na tla.

Na to so se sestavila vprašanja. Zagovornika sta zahtevala še nekaj dodatnih

vprašanj o popolni pijanosti, hudem hujšanju.

Ko se je prekinjena razprava zopet nadaljevala, je državni pravdnik na podlagi zaključkov izpovedi prič odgnil obtožnico oziroma predlagal oprostilno razsodbo, čemur sta se seveda pridružil tudi zagovornika.

Porotniki so zanimali glavno vprašanje in na podlagi tega pravorka je predsednik izrekel oprostilno razsodbo, in sicer 23. julija, t. j. dan pred obletnico onega nesrečnega dogodka.

Odpri lekarne v Gorici.

Danes, v nedeljo, 23. t. m. bo odprta vela dan lekarna Glinhich, Rabaka št. 18. Imela bo tudi nočno službo od 25. julija do 1. avgusta. — Do 1. ure popoldne sta odprti lekarni: Liberi, Corso Vitt. Em. III. 39, in Cristofoletti, na Travniku št. št. 14.

LIVER

Menda Vas z Livka nikdar nihče ne nadleguje, zato prosim, sprejmite teh par vrstic. V «Gor. straži» od 14. t. m. p. o. n. o. v. n. o. čitam, koliko je pri nas duš, koliko gostiln, da se sliši vsako nedeljo harmonika, da mladina le popiva in pleše. Dopisnik «Straže»! Kaj delate? Nimate drugega posla, kot da blatite naša dekleta in naše fante? Resnici na ljubo bodi povedano: od jutra do večera so vsi naši ljudje v senožeti vsak dan ves junij in julij. Nobeno delo ni nobenega dekleta v gostilni, najdeš mogoče par mladeničev, ki igrajo kroglo za kratek čas, a ne popivajo. Prepričajte se sam!

Sena bomo imeli letos dosti, le težko ga bomo spravili radi slabega vremena. Sadja in fižola ne bo nič, krompirja mogoče nekaj.

VIPOLŽE V BRDIH

Citatelji «Edinosti» se gotovo že spominjajo na različne članke glede prireditve domačega društva «Vrtce». Igralci so se bili že popolnoma pripravili za nastop na binkoštni ponedeljek, toda radi nepredvidljivih zaprek se je morala prireditev prenesti na nedolocen čas. Poteklo je dolgo časa, a igralci kljub temu niso izgubili poguma; vztrajali so in imeli vedno redne vaje z upom, da se prireditve posreči. — Končno po dolgem čakanju, odlašanju, po tolikih naporih se je vendarle določilo, da se bo prireditve vršila dne 1. avgusta na krasnem starogradiškem dvorišču.

Kot glavno točko sporeda omenjamo danes pretresljivo dramo v treh dejanjih: «Don Fernando, strah Asturije». Ta drama se še ni igrala na briških odrih. Točnejši spored se objavi v eni izmed prihodnjih števil.

Oni, ki so prisostvovali zadnji prireditvi («Razvalina življenja»), gotovo še vedo, česa so zmogli vipolški igralci. Upamo torej tudi sedaj, da se udeležijo prihodnje prireditve v obilnem številu.

KANALSKI VRH

Mlekarna brez mleka

Z veseljem, požrtvovanjem in dobrim upanjem so naprednejši gospodarji ustanovili pred par meseci mlekarno tako potrebno za našo živinorejsko vas. Pa so se dobili nekateri, ki so se zbalih stroškov in so odstopili. Ne vedo ti nevedež, kako hitro bi dobro poslušajoča mlekarna poplačala stroške za nabavo raznih mlekarških strojev. Ne pokažimo se, da smo za Tolminci, ki imajo v svojem okraju nad 70 mlekarj. Zopet drugi so se najbrže zbalih svojih drugih dobrih ženic, katere se a morejo odreči kar tako navade nositi v predpasniku štruco masla trgovcu, izgubljati čas ter prodajati blago pod ceno. Bodimo močje, uvidimo koristnost take gospodarske ustanove, kot je mlekar, ter se je oklenimo prav vsi. Mlekarna bo pa letos po dovršenem polnem delu začela kljub vsem težkostem svoje delovanje.

TEMNICA

Te dni se je dovršil oltar za našo novo cerkev. Oltar je iz sv. križkega kamna in je stal približno 25.000 lir.

Je v naši vasi navada nekaterih naših vaščanov: Ne more se dovršiti nikako važno ali nevažno delo, da bi se ne pil likof. V drugih vaseh se nam radi tega že posmehujejo. Upamo, da bo tokrat likof izostal.

Solske veselice v Lipi, naši vasi in Kostanjevici so prav lepo izpadle na obče zadovoljstvo starišev in otrok.

MIREN

Dne 1. avgusta ob 4.30 popoldne priredi mladina dram, krožka «Ipara» lepo in bogato vrtno veselico. Kdor si želi vsaj za malo časa pregnati hude misli, naj pride ta dan v Miren, na dvorišče g. Petra Uršiča (pri Grabcu). Videli in slišali boste čud ne reči, kakor «Povodni mo» in — pst, naprej pa ne. Pridite gledat, ker ne bo drago!

IZ KANALA

Cankarjeva proslava

Naronda čitalnica proslavi danes ob 20. uri in pol petdesetletnico rojstva našega velikega Cankarja. K sodelovanju ob tej priliki se je velikodušno odzval tudi reži ljubljanskega gledališča gosp. Skrbinšek, ki se sedaj nahaja v Gorici. Sodeluje tudi g. Košta iz Gorice. Spored, kot že javljen, zelo zanimiv in sodelovanje imenovanih nam priča, da se bomo dostojno poklonili manom našega Cankarja. Slava Ivanu Cankarju!

...

Koncert učiteljskega pevskega zbora. V nedeljo 1. avgusta nastopi «Učiteljski pevski zbor» prvič pri nas. Zbor, ki je nastopil že po vseh delih naše Krajine in po Italiji, je povsod že priznan.

Ker obsega spored skladbe zložene na narodno besedilo, ki jim vdahne dirigent Srečko Kumar najlepšega izraza, bo udeležba tem obilnejša.

Z VIPAVSKEGA

Raznotarosti.

Glavni pridelek vipavske doline je vinska trta, a za letošnjo sezono zelo slabo obeta. Toča od sedaj še ni bilo veliko, pač

pa je neprestano deževje napravilo ogromno škodo že v cvetu zaroda, ki se je osušilo. Nekateri trte so popolnoma, druge deloma prazne; lahko se računa, da je po nekaterih krajih nad polovico pridekla prof. Boj proti peronospori se je vršil letos z vsaj energijo, izučilo je marsikoga lani, ko ni redno škropil in mu je bolezen domala uničila vinograde; letos so nekateri škropili že šestič in tudi sedmič. Kljub temu se zadnji čas opaža marsikje peronospora in tudi grozdnica plesnoba; ti dve imata letos izredno ugodno vreme za razvijanje v vedno se menjačem dežju in solncu. Al kdor je vztrajno škropil in vzeplal, se teh nadlog nima bati.

Starega vina skoraj ni več, cena mu je vedno ista, deloma tudi nižja.

Sadja na splošno malo, ker je slabo odcelo. Izjemo delajo črešnje, ki so marsikomu vrgle lepe novce. Zanimivo je, da prejšnja leta zgodnje vrste niso imele cene, radi tega so jih nekateri posekali oziroma precepili, a te so se letos najdražje prodale, dočim je pozne vrste pokvaril dež in jim je radi tega cena padla. Iz tega sledi: ne ven sekati, ter ne precepjati odraslega drevoja, ker to je sama škoda. Priporočati se pa morajo cepljenke; te so bile letos radi trepnosti za izvoz najdražje. Jabolka so rodila večinoma lani, zato jih je letos malo. Hrušk je po nekaterih krajih več. Breskvam, marelicam, češnjam in slivam je tudi močno škodovalo spomladansko deževje in hlad. Pripominim sledeče: Caposipi pišejo o dnevnih cenah na trgu v Gorici, a vsako de se ne more nesti sadja na trg, se mu tudi ne izplača, zato prodaja domačemu prekupcu; a čuje, kako nizke cene plačujejo ti ljudje: hruške navadno na trgu po 2—2.80 L, doma jih plačujejo —80—1 L; jabolka na trgu 1.50—2.20, doma po 0.70—0.90; breskve na trgu po 2—3 L, doma po 1—1.50; ravno tako je bilo s črešnjami. Iz tega je razvidno, da imajo ti vaški prekupci nad polovico zaslužka. To je nezaslišano! Vsakemu, kar je prav! Mislim, po 30—40 L pri kvintalu sadja ima vsak vaški trgovec s sadjem tudi z najboljši oddaljene vasi vipavske doline. Najboljše sredstvo proti temu je: vsaka vas ali vasička ima gotovo par volov; posestniki naj se združijo, spravijo naj sad

in dalje na Vrhovlje ali pa v Kožbano, Belo in potem zopet po Podsubotinski grapi do Pevme. Vse te ceste so slabe. O oni preko Hlevnika v Senik in dalje je «Edinost» nekoč že poročala, da se nahaja v skrajno slabem položaju, da nima niti cestarja. Tudi ostale so zlasti radi letošnjega deževja zelo razrite, vendar še uporabne za vsa vozila. Poročanje nas mora zanimati zadnji, še k Bdom spadajoči del obeh cest preko Moše v Gorico. Ti dve cesti se tik pred prehodom v moško sotesko združita. Obe vodita preko znanega močvirja Prevala, ki tvori mejo med slovenskim rodum in furlanskim. Na obe strani sta obsajeni z topolami, ki v močvirju pač najbolje uspevajo, in z murvami. Bati pa se je, da bodo ti drevoredi počasi shirali. Ljudje nimajo ne s topolo in ne z murvo, s to zlasti ne radi listja za sviloprejk, nikakega usmiljenja. Ker na to drevje nihče ne pazi, si ga lastijo vsi in ga neprestano obsekujejo in nimajo usmiljenja ne z debeli ne z vejami. Na njih si hoče zlasti prisluziti svoj delež razna mladež, ki hodi od blizu in daleč smukati murvovo listje in obsekavati veje brez vsakega usmiljenja in jeda. Drevje z leta v leto peša in mnogokatero drevo je že usahnilo, pa so isti ljudje, ki so to povzročili, tudi poskrbeli, da so sledove svojega dejanja odstranili. Nečemo zvržati krivde na nikogar, vendar moramo reči: «Poskrbimo za oba drevoreda do časa, da ne bo prepozno!»

GORE - DOLE.

Tudi pri nas se pridno giblamo na kulturnem polju. Diletantje se zopet pripravljajo za dramatično prireditev, ki se bo vršila prihodnji mesec. Delovanje drugih društev v okolici nam je v spodbudo. Zavedamo se velike naloge društva in si hočemo tudi osnovati društvo, ki naj združuje vso našo mladino. Želimo, da bi nas posnemale tudi druge vasi!

Veliki nalivi preteklih dni so uničili skoraj vse pridelke na polju. Zito leži po tleh, trava nepokošena in seno gnije neposušeno po travnikih. Kmet se s strahom ozira pri delu, kdaj bo začelo liti in treskati. Pretekli četrtek je bil naliv, kakršnega ne pomnimo že dolgo. Voda je drla s hribov in povzročila veliko škodo. Najbolj pa se kmet boji strele, ki mu lahko uniči še stredo nad glavo, saj drugega mu itak ni ostalo. S strahom gledamo v bodočnost!

IDRIJA

(Matura na realki). Zadnje poletno zasedanje izpitov na idrijski realki se je pričelo dne 1. julija pod predsedstvom prof. Lorenzonija. V komisiji so bili ravnatelj dr. Ciković, prof. Novak, zdravnik dr. Schemitz in kapelan J. Žagar. Uspehe zadnjega šolskega leta kažejo v naslednjem številku, vendar pa se ne sme jemati krivda samo z ene strani, temveč premočrati je pazno vse vzroke in človek, ki je zasledoval življenje našega zavoda, posebno v povojnih letih, si bo znal ustvariti pravilno sliko. Vzrokovi, da je padel naš zavod, ki je bil svoj čas na visoki stopnji, tako nizko, je dovolj. Bili so skriti, a tudi očitni.

Zadnji razred je posečalo 23 učencev in 3 učence. Uspehe tega leta kažejo številke: z dobrim uspehom je izdelalo 7 učencev, ki so bili priznani zreli brez izpitov, ostalih 19 pa je bilo pripuščenih k maturi. V poletnem zasedanju je izdelalo 6 učencev, ostali pa imajo več ali manj izpitov za jensko za danje.

Marsikomu se bodo zdele čudne te številke, vendar krivde ni zvržati samo na dijaštvo. Veliko zlo so prizadele neurejene povojne razmere, menjavanje učiteljstva, nekvalificirane učne moči, učna metodika raznih profesorjev. Vsa krivda se je zvržala samo na dijaštvo, češ da se bavi samo z drugimi rečmi, samo s šolo ne. V društveno življenje pa se dijaki niso posebno spuščali in še celo na cesti so se plašno izogibali učiteljev. Borno kulturno življenje v Idriji ni nudilo dijaštvu ničesar in dobro se spominjam še besed bivšega profesorja, ki mu ni bila pred

oči samo šola: «Saj fantje nimajo večjega obzorja, nego z domačega zvonika!»

Toda dovolj o tem! K izpitu se je javilo tudi 24 privatistov, večinoma takih, ki so že delali izpite lanske leto.

Zadnje zasedanje na naši realki bo v jeseni. Radovedni čakamo na končne rezultate in zadnjo besedo bomo izrekli šele tedaj.

Telovadno društvo v Idriji priredi 25. t. m. na Starem šolskem trgu javno telovadbo s sledečim sporedom: 1) skupne proste vaje dečkov in deklic; 2) vzorne proste vaje dečkov; 3) proste vaje članov; 4) proste vaje deklic; 5) orodna telovadba dečkov in deklic; 6) proste vaje deklic; 7) proste vaje članov; 8) proste vaje dečkov; 9) orodna telovadba članov; 10) vaje članov s krampi; 11) skupina. — Začetek ob 15.30. V slučaju slabega vremena se vrši telovadba ob isti uri v realni telovadnici.

«V zdravem telesu zdrav duh», to je naše geslo in po njem tudi delamo. Zato vabimo se prijatelje telovadbe, a tudi one, ki ne verujejo v zgornje geslo, da se potrudijo v nedeljo od blizu in daleč v Idrijo, kjer bodo videli uspehe telesne vzgoje mladine. Zato krepki zdravo in na svinden!

Znanost in umetnost

«Cerkveni Glasbenik»

glasilo Cecil. društva v Ljubljani št. 7-8. prinaša poleg drugega tudi dr. Buntevo skladbo «S p o m n i s e» (Memorare, o piissima) za mešani zbor. Skladba je spisana z občutkom, iskrenim izrazom in mestoma lepimi domisleki. Sattnerjev cerkveni pevski zbor v franciskanski cerkvi v Ljubljani jo poje že delj časa sem. Skladba se da izvajati tudi od eno- ali dvo- glasnega ženskega zbora z orglami. — Ta številka «Cerkvenega glasbenika» je zanimiva tudi zaradi Mantuanijeve razprave o pravi cerkveni glasbi, o Palestrini, in radi Ferjančičevega esaja o Ivanu Mercini. Sploh prinaša «Cerkveni Glasbenik» vedno mnogo glasbenih poročil vseh vrst in se more vsem organistom in cerkvam kar najbolje priporočiti. V. M.

Zvonka Wretschel
Mirko Rijavec
poročena

Trst, 25. julija 1926.

Poslano*)

Podpisani naznanja cenjenim odjemalcem, da se Rag. Glav. Batt. Buttazzoni iz Udine ne nahaja več v njegovi službi in javlja istočasno, da je premedil svoje URADE IN SKLADIŠČA v stari sedež VIA CAPPUCCINI ŠT. 15, TEL. INT. 249, kamor naj se naslovljajo vsa povpraševanja za material in plačila.

V njikrajšem času se bo odprva v Via Arcivescovado št. 7, tel. 333 razstava in zaloga materiala po najzmernejših cenah. Gorica, 21. julija 1926.

LEONARDO NODUS

zastopnik in depozitar stavbnega materiala in sanitarnih potrebščin.

*) Za članke pod tem naslovom ne prevzema uredništvo nikake odgovornosti.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš najboljši oče, tast, gospod

ANDREJ ČERNUTA

posestnik in gostilničar v Spodnjem Logu pod Mangartom danes zjutraj po kratki pa hudi bolezni, previden s svetimi tolažili v sedemdesetem letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil dne 25. julija ob 15.30 iz hiše žalosti na domače pokopališče.

SPODNJI LOG, 24. julija 1926.

Albin, sin. Gabrijela Klavžar, Pina Kenda, Tončka Sucksmaller, Riki Pavletič, Mimi Hude, Voska Velikonja, hčere. Mici Černuta, sinaha. Anton Klavžar, Gregor Sucksmaller, dr. Avgust Pavletič, Drago Hude, in Joško Velikonja, zetje.

Brez posebnega obvestila

PRODAM

lepe trnadstropne hiše s polunadstropjem in pritličjem pri Sv. M. Magdaleni zgornji za saldo ceno L 39.000. (Na hiši je vknjiženih 21.000 s 5%). Izborna kupčija za zmerne kapitaliste.

Lodovico Roth
sodni izvedenec

805 Via dell'Istria 12, I. od 1 do 3.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1135)

SLUŽKINJA, pridna in poštena, od 18 do 22 let, se sprejme, Via S. Francesco d'Assisi 34, II. 1158

ENONADSTROPNA HIŠA v sredini Solkana, se proda, štiri prostori, podstrešje, dvorišče, ob glavni cesti. Naslov pove goriska uprava. 1156

HIŠA, radi vojne poškodovana s lepim vrtom, se proda po ugodni ceni. Naslov pove goriska uprava. 1157

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Madonina 10, II. 1159

SOBICA se odda poštenemu delavcu. Rojan, Verneili 547. 1146

HIŠA v Podgradu, obstoječa iz 4 prostorov, zraven vodnjak, 2 hleva za prašiče, zemljišča za 100 košev gnoj, se proda. Anton Jagodnik, Podgrad 105. 1147

SOBA s dvema posteljama se odda poštenima mladencema. Via Udine 25, III, vrata 21. 1148

STROJEVODJA za različne tipe, elektrotehnik, ključavničar, sofer, zmožen vseh popravil, vešč slovenske, nemške in nekoliko italijanske, poročen, išče stalne službe v mestu ali na deželi. Ponudbe na I. Kariz, Trst, Via Parini 4, pritličje. 1149

STANOVANJE, v okolici, z malo ali več zemljišča, proti dobremu plačilu, išče vrtnar. Naslov pove tržaško upravništvo. 1150

SOBICO v mestu, po možnosti s hrano, išče uradnika. Naslov pustiti pri tržaškem upravništvu. 1151

HIŠA, dve sobi, kuhinja, dve kleti, skedenj, hlev, dvorišče, vodnjak, njeve, se proda za L. 13.000 blizu Divace. I. Hrib, Sežana. 1145

POROCNE sobe, masivne, s paibo in umivalnikom 1900, jesenove 2000, toploke 2100. Türk, S. Lazzaro 10. Pozor na naslov! 1152

STENICE in kuhinjske ščurke uničujemo z jamstvom. Prodaja perolina, «cimtanana» in dr. Zavod za razkuževanje, via Rossetti 2. 1153

CENJENEMU občinstvu se uljudno naznanja, da se je preselila trgovina koles in živalskih strojev v via Trieste (Rožna ulica) št. 142. Priporoča se tudi nadalje za obilen obisk, Rozalija Velikanje, Idrija. 1154

DRUŽABNIKA ali družabnico s kapitalom 8 do 12.000 L išče dobičkonosno podjetje. Ponudbe pod «Industrija» na upravništvo. 1155

KAMJONI s pripravljenim vozom in mali kamjoni. Prevozi blaga na vse kraje po najnižjih cenah. Priporoča se Bizjak, Viale Veni Settembre 94, telefon 2-41. 1123

SVOJIM GOSTOM naznanjam, da sem prevzel gostilno pri postaji v Sežani. Točim najboljša vina. Dobra kuhinja. Priporoča se Bizjak, dosedanji voditelj Mahorčičeve gostilne. 1124

MIZARSKI učenec in pomočnik se sprejmeta. Šlenc Ivan, Bistrica. 1134

SOFER, mlad, izkušen, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravništvu. 1138

KREPKEGA kolarskega učenca sprejme takoj Josip Primc, II. Bistrica št. 19. 1142

HIŠNA, poštena, dobi takoj službo pri družini (2 osebi). Dobra plača, sama gospodinja. Pojasnila v zalogi papirja, Via S. Lazzaro 19. 1143

G. DOLLNAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz. Izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalne, i. t. d., papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 1017

JANEŽIČEV SLOVAR, oba dela, slovensko-nemški in nemško-slovenski, kupim za vsako ceno. Ponudbe na upravo.

POZORI! Resna trgovina z mrtvaskimi predmeti se priporoča občinstvu. Izbera velika in izključena konkurenca. Pavšič Terezija, Gorica, Raštelj 37, pod oboki. Zaloga v prvem nadstropju. 1038

PRIDNA hiša dobi takoj službo v Tomaju, Vila Tenze. Dobra plača, lepo ravnanje. 1144

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kuni in je vsled tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Steklenica po L 6 se dobi samo v lekarni «Castellanovich». Trst, Via Giuliani 42. 1044

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 1096

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. 1070

PRSI SIRUP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Steklenica za odrasle L 7.50, za otroke L 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42. 1136

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42. 1137

Odvetnik dr. Boris Furlan

je preselil svojo pisarno

v Via XXX oktobra št. 13, I.

ZAHVALA.

Ob priliki prerane smrti našega predragega soproga in očeta

Franca Didič-a

si štejemo v dolžnost izreči najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam s svojimi izrazi sočutja lajšali največjo bol.

Posebej se zahvaljujemo č. duhovščini za tolažila v bolezni in spremstvo na zadnji poti, gg. zdravnikom dr. Schemitz-u in dr. Braggioni-ju za zdravniško pomoč, vsem gg. tovarišem blagopokojnika za njihovo poštvalnost, pevcem za v srce segajoče žalostinke, zlasti g. opernemu pevcu, ki je razdevolje sodeloval, vsem darovalcem prekrasnih vencev in končno vsem, ki so izkazali pokojniku zadnjo čast.

807

Rodbina DIDIČ.

GIUSEPPE SPECHAR

Via S. Caterina 7 - TRST - Piazza Mazzini

Zaloga tu in inozemskega blaga za moške in ženske obleke. Specijaliteta angleškega in češkega blaga. — Modro in črno sukno za plašče. Bogata izbira izgotovljenih paletots, površnikov, hlač in plaščev. Dežni plašči, jope alpagas, platnene obleke in telovniki fantazija.

SPREJEMAJO SE NAROČILA PO MERI
Konkurenčne cene! 746 Konkurenčne cene!

Energično okrepčevalno sredstvo

GLYKOL
Lekarna
Castellanovich Via Giuliani 42

Kaj potrebuje gospod?

Za poletje:

Jope alpagas	L 85, 64, 55.—	Srajce, 2 ovratnika	
Platnene obleke	L 98.—	Popeline	L 38.— crpe L 29.80
Platnene hlače	L 29.80	Ovratnice foulard, mo-	
Piyamas zafir	L 32.90	derne risbe	L 10.— 6.50
Slamniki	L 9.50	Naramnice svilenе, s kostjo	L 7.90
Srajce, 2 ovrat-		Podveze, s kostjo	L 4.50
nika	L 29.80, 25. , 18.—	reklamni tip	L 3.—
Sportni pasji iz gumija, sivi, rujavi in črni			L 12. in 8.50

Za kopeli:

Kopalne hlače	L 4.40 8.—	Kopalni plašči	L 150.— 90.—
Kopalne obleke	L 20.— 15.— 8.40	Kopalni čevlji	6.90
Kopalne obleke v dveh ko-			
sih	L 29.—	Torbe iz povosčenega platna	13.50

Za potovanje:

Kovčigi iz prašičjega us-		Kovčigi veliki, z notra-	
nja, jako močni 65 cm	L 270.—	njimi obroči, jako moč-	
Usnjene škatle z ponikla-		ni, 90 cm	L 175.—
nim necessaire, 42 cm	L 250.—	Steklenice Thermos, ori-	
Kovčigi, vulkanizirano		ginalne ½ literke	L 16.50
vlakno, z medenim ro-		Šatulji za dežnike in pa-	
bom, 60 cm	L 80.—	lice, široki 16 cm	L 12.50

**IZREDNA PRILIKA ZA NABAVO TEH POTREB-
ŠČIN PO IZREDNO ZNIŽANIH CENAH.**

Corso V. E. III 16 TRST Corso V. E. III 16

ÖHLER

PODLISTEK

JULES VERNE: (19)

Skrivnostni otok

Tu je treba omeniti še neki poskus, s katerim so naselenci prvič poskušali stopiti v stik z ljudmi.

Gedeon Spilett je sicer že večkrat na to mislil, da bi vrgel v morje zaprto steklenico s pismom, ali pa da bi pismo obesil golobu. Toda kako so mogli resno upati na to, da bosta steklenica ali golob napravila 1200 milj dolgo pot, zakaj tako daleč je bil otok od najbližje obljude obale. To bi bilo nezmislno.

30. junija so ulovili, dasi ne brez težave, albatrosa, ki ga je Harbert lahko ranil na eni nogi s puškinim strelom. Bil je to krasen ptič iz tiste družine, ki meri z razprostrtimi perotmi deset čevljev in ki more preleteti tudi tako obširno morje, kot je Tih ocean.

Harbert si je sicer hotel pridržati ptiča, katerega rana se je naglo zacelila, toda Gedeon Spilett ga je preprečil, da bi bilo vendarle škoda zamuditi tako redko priložnost, stopiti v dopisovanje z deželami Tihga oceana. Če je albatros prišel iz kake obljude zemlje, tedaj se bo gotovo tja vrnil, ko dobi zopet prostost.

Gedeon Spilett je bil po poklicu poročevalec, zato je nameraval dodati člancu

o doživljajih naselencev na otoku Lincoln! To bi bil uspeh za uglednega poročevalca «New-York Herald», in za številko, ki bi prinesla tako poročilo, če bi le prišla na pravi naslov, to je v roke ravnatelja lista, častivrednemu gospodu Bennett!

Gedeon Spilett je torej napisal kratek posnetek dogodkov. Pismo so vtaknili v vrečico iz gumiranega platna s prošnjo, naj ga pošteni najditelj odpošlje «New-York Herald». Vrečico so privezali albatrosu okoli vratu, ne na nogo, ker imajo ti ptiči navado počivati včasih na morskem površju; nato so izpustili brzega zračnega sla ter z nemirnim srcem zrlji za njim, dokler ni izginil v megleno daljavo zapada.

— Kam pa leti? je vprašal Pencroff.

— V smer proti Novi Zelandiji, je odgovoril Harbert.

— Srečno pot! je vzkliknil mornar, ki ni pričakoval bogve kakoga uspeha od tega načina dopisovanja.

Z nastopom zime, se je delo v notranjosti granitne hiše zopet pričelo. Popravljali so obleke, izdelovali nove ter pripravili tudi jadra, ki so jih izrezali iz neizčrpne zrakoplovne oboje.

V juliju je postal mrzav prav občuten, toda ni jim bilo treba štediti z drvi in premogom. V veliki dvorani je Cir Smith postavil še eno peč, ker v tem prostoru so navadno preživljali dolge večere. Med delom so se pogovarjali, in tako je čas vsem koristno minoval.

Naselenci so se imenitno počutili v dvorani, ki so jo razsvetljevale sveče in jo je premog prijetno razgrel, posebno po krepčilni večerji pri dišečem bezgovju kavi, puhajoč dišeče oblacke iz pipe, ko je zunaj istočasno nevihta divjala! Počutili bi se bili pravo dobro, če bi ne bili ločeni od sveta! Vedno so se pomenkovali o domovini, o prijateljih, ki so jih pustili tam, o veličini in moči ameriške republike, katere vpliv je moral naraščati, a Cir Smith, ki se je zelo bavil z zadevami Unije, je s svojimi poročili, opombami in prerokovanji zabaval poslušalce.

Nekega dne ga je o priliki takih pogovorov Gedeon Spilett vprašal:

— Toda povejte mi, dragi Cir, ali ni vse to veliko industrijsko in trgovsko gibanje, ki stalno narašča, v nevarnosti, da prej ali slej popolnoma zastane?

— Čemu bi zastalo?

— Zaradi nedostajanja premoga, ki ga smemo po pravici imenovati najdragocenejšo rudu.

— Gotovo je najdragocenejša, je odvrnil inženir. To je hotela tudi narava pokazati z ustvaritvijo diamanta, ki sestoji iz kristaliziranega premoga.

— Vendar ne boste hoteli trditi, gospod Cir, se je oglasil Pencroff, da bodo nekoč pamesto s premogom kurili kotle z diamanti?

— Ne, prijatelj, je odvrnil Cir Smith.

— Toda jaz ostanem pri svojem, je nadaljeval Gedeon Spilett. Temu ne boste ugovarjali, da bo nekoč pošel?

